

Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы
Кулле-Кими авыл жирлеге Советы Карары

«11» сентябрь 2020

№ 135

Татарстан Республикасы Өтнә районы « Кулле-Кимиавыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә этләрне һәм мәчеләрне тоту кагыйдәләрен раслау турында.

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 14 статьясы нигезендә, «хайваннар белән җаваплы эш итү һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 27.12.2018 ел, № 498-ФЗ Федераль законның хокукый нигезләмәләренә таянып, Кулле-Кими авыл жирлеге Советы карар чыгарды:

1.Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы « Кулле-Кими авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә этләрне һәм мәчеләрне тоту кагыйдәләрен расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында, шулай ук Өтнә муниципаль районының рәсми сайтында Интернет «мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://atnya.tatar.ru> веб-адресы буенча урнаштырырга

3.Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җавапчылыгымда калдырам.

Өтнә муниципаль районы
Кулле-Кими авыл жирлеге башлыгы

Х.Х.Гараев

**Татарстан Республикасы Өтнэ районы «Кулле-Кимиавыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге территориясендә этләрне һәм мәчеләрне тоту кагыйдәләре.**

1 Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Өтнэ муниципаль районының «Кулле-Кими авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба - «кагыйдәләр») этләрне һәм мәчеләрне тотуның әлеге кагыйдәләре йорт хайваннары хужаларының (алга таба - «хайваннар») бурычларын һәм жаваплылыгын билгели, йорт хайваннары белән гуманитарлы эш итү, фатирларда, йортларда, хужалык итүче субъектларда хайваннарны тоту өлкәсендә бердәм һәм мәжбүри нормалар һәм таләпләр билгели; хайваннарны урамда йөртү һәм транспортлауны оештыру.

1.2. Кагыйдәләр торак пунктларда хайваннарны тотуга, торак пунктларның санитар торышына, хайваннарны саклауга таләпләрне билгеләүче Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә эшләнгән һәм милек рәвешләренә һәм ведомство буйсынуына карамастан, барлык физик һәм юридик затларга кагыла.

1.3. Хайваннарга карата мөлкәт турында Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән гомуми кагыйдәләр кулланыла. Хайван суд карары буенча хужасыннан яки гамәлдәге законнарда каралган башка тәртиптә тартып алынырга мөмкин.

1.4. Хайванның хужасы булып хайванны (этне, мәчене) караучы физик яки юридик зат санала, шул исәптән хужасыз хайваннарны тоту өчен кабул иткән затлар да. Физик затка караган территориядә даими яшәүче хайван әлеге физик затның хайваны булып санала.

Предприятие (учреждение, оешма) территориясендә урнашкан һәм саклау яки башка функцияләрне үтәргә тиешле хайван әлеге юридик затныкы дип санала.

2. Хайваннар хужаларының бурычлары

Хайваннар хужалары бурычлы:

2.1. Гамәлдәге санитар кагыйдәләренә һәм гигиеник нормативларны үтәү, эпидемиягә каршы, эпизоотиягә каршы һәм санитар - гигиена чараларын үтәү өлешендә халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәмин итү өлкәсендәге законнарны үтәргә.

2.2. Ветеринария һәм жәмәгать куркынычсызлыгы таләпләрен үтәргә, хайванның үз-үзен тотышын тәмин итәргә, физик һәм юридик затлар милкенә, муниципаль милеккә анда ул тирә-юньдәгеләр өчен куркыныч тудырмаска

2.3. Үз хайваннарына кирәкле күләмдә азык-төлек һәм су бирергә, төр һәм токым ихтыяжларына туры китереп йөрергә, зоогигиеник тоту кагыйдәләрен үтәргә.

2.4. Кануннарда билгеләнгән тәртиптә хайванны теркәүне һәм тәңгәлләштерүне тәмин итәргә.

2.5. Кичекмәстән кешене яисә башка хайванны тешлэгән хайванны, хайванны карау өчен һәм, кирәк булганда, бинаны карантинлаштыру өчен, Татарстан Республикасы дәүләт ветеринария хезмәте учреждениесенә илтеп бирергә.;

2.6. Шунда ук хайван чире белән авырган очракта, дәүләт ветеринария хезмәте белгеченә мөрәжәгать итәргә, йә нинди авыруга шикләнәргә.

2.7. Кичекмәстән Татарстан Республикасы дәүләт ветеринария хезмәте учреждениесенә хайваннарның кинәт үлү очраklары, аларның гадәти булмаган вакыты, кинәт агрессиясе яки хайванның башка хайваннар тешлэгән очраklары турында хәбәр итәргә.

2.8. Үлгән хайваннарның мәетләрен ташларга һәм үлгән хайваннарны үз белдеген белән күмүгә юл куймаска, биологик калдыкларны утильләштерүнең ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә хайваннарның мәетләрен утильләштерүне тәмин итәргә.

2.9. Алга таба хайванны тоту мөмкин булмаганда, хужасы аны башка гражданның яки оешмаларга тапшырырга тиеш. Хайваннан баш тарту милекченең хайванга карата хокукларын һәм бурычларын туктатуга һәм аны башка затларга тапшырганчы туктатуга китерми.

3. Хайваннарны тотуга карата куела торган таләпләр

3.1. Хайваннарны карап тотуга карата гомуми таләпләр: хайваннарны теркәү һәм тәңгәлләштерү; хайваннарны карау, профилактик прививкалар, диагностик тикшеренүләр өчен ветеринария дөвалау-профилактика учреждениесенә даими кертү; хайваннарның һәм аның янәшәсендәге территориянең санитария торышын тоту. Гомуми файдалану урыннарында, балалар мәйданчыкларында, тротуарларда һ. б. хайваннарга калдырылган экскрементлар хайваннар хужасы тарафыннан чистартылырга тиеш; төнлә һәм урамда тынычлыкны тәмин итү; хайваннарны урамда урамда йөргәндә, хужалары Озак вакытка элементдә калдырмыйча гына, жәмәгать урыннарында күзәтүчесезлекне булдырмау.

3.2. Тыю:

- этләрне кешеләргә яки хайваннарга, кагыйдәләргә туры китереп, үз-үзенә саклау һәм дрессурадан тыш, этләрне кешеләргә яки хайваннарга юнәлдерергә; күп фатирлы йортларның гомуми кулланылыштагы урыннарында (баскыч күзәнәкләрендә, гомуми балконнарда, кухняларда, коридорларда, йортларның чормакларында, подвалларында һәм башка бүлмәләрдә) хайваннарны тотарга; йорт хайваннарын мөстәкыйль йөртү өчен хайваннар чыгарырга; хайваннарның тиреләрен, итен, башка чималын куллану максатыннан хайваннарны үрчетергә, тотарга һәм агуларга; 14 яшьтән яшьрәк затларга сакчылар, сугышчылар, эре токымнарга караган этләрне мөстәкыйль рәвештә урамда йөртүгә.

3.3. Фатирларда һәм йортларда хайваннарны тоту тәртибе: бер гаилә белән мәшгуль фатирларда да, Коммуналь фатир бүлмәләрендә дә хайваннарны тоту рөхсәт ителә. Коммуналь фатир бүлмәләрендә хайваннарны тоту күршәләрдә медицина күрсәтмәләре булмаганда һәм аларның язма ризалыгы булганда рөхсәт ителә; хайванның хужасы яки аның вәкаләтле затыннан башка читкә чыгуы мөмкин булмаганда, хайванның милек хокукында яки башка хокукта булган жир участогы территориясендә этне ирекле тоту рөхсәт ителә; гомуми файдаланудагы йортларда этне ирекле тоту, шулай ук аны төнлә саклау хезмәте күрсәтү өчен бары тик килешкәндә генә чыгару рөхсәт ителә; торак урыннарда асрала торган терлекләр саны аларга зоогигиеник таләпләр нигезендә тоту шартларын тәмин итү мөмкинлегенә белән чикләнә. Фатирларда хайваннар, шул исәптән хужасыз хайваннар өчен уютлар һәм питомниклар оештыру тыела; милектә яки жир участогы булган эт хужаларына, участка кәргәндә, ишегалдында эт булу турында кисәтү язуы урнаштырырга кирәк. Башка оешмалар, тиешле билгеләр (язулар) мәжбүри урнаштырылган очракта, территорияләре белән йөрүне тыюны билгеләргә хокуклы; күзәтүчесез хайваннар йорт хужаларыннан башка, хайваннар белән эш итүне жайга сала торган норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә тоту өчен, йорт хужаларыннан башка тартып алынырга һәм уютка тапшырылырга тиеш. Ауланган хайваннар турында мәгълүмат һәркем өчен ачык.

3.4. Хужалык итүче субъектлар тарафыннан терлекләргә тоту:

хайваннарны карап тоту хайваннарны даими карау белән тәмин ителгән очракта рөхсәт ителә; оешма-учреждениеләрдә, предприятиеләрдә, әлеге максат өчен махсус жиһазландырылган биналар (урыннар) булмаганда, хайваннарны тоту тыела; хужалык итүче субъектка хайваннарның контрольсез үрчүенә юл куймас өчен, хайваннарны

стерилизацияләргә киңәш ителә; предприятие хайваннарны тоту хужалык итүче субъектның эшчәнлек спецификасын исәпкә алып башкарылырга тиеш һәм әлеге һәм якын-тирә территориядәге кешеләр куркынычсызлыгы нормаларына туры килергә тиеш.; предприятие территориясен саклау өчен вольерларда яки бәйдә булган сакчыл этләрне жибәрергә кирәк, бу территориядә килүчеләрнең булмавына инанып, предприятие территориясенә кергәндә, кергәндә, этләрнең территориясен саклау турында кисәтү табличкасы эленеп торырга тиеш; бакчачылык, яшелчәчелек, дача кооперативлары, туристлык базалары, спорт, Хезмәт һәм ял лагерьлары территорияләрендә хайваннарны тоту әлеге кагыйдәләр таләпләрен үтәп рөхсәт ителә һәм юридик затның локаль норматив актлары белән жайга салына. Жәйге сезон тәмамлангач, хайваннарны бакчачылык, яшелчәчелек, дача кооперативлары, туристик базалар, спорт, Хезмәт һәм ял лагерьлары территорияләрендә тиешенчә карап тормыйча калдыру тыела.

3.5. Хайваннарны урамда йөртү тәртибе:

торак биналардан, күп катлы торак йортларның подъездларынан, башка изоляцияләнган территорияләрдән урамга поводкада, ә Россия Федерациясе Хөкүмәте карары белән расланган потенциал куркыныч этләр исемлегенә кертелгән этләрне поводкада һәм бордникта чыгарырга рөхсәт ителә. Кешеләр күпләп жыела торган урыннарда эт хужасы белән бергә поводкада һәм бордникта булырга тиеш. Этне муниципаль берәмлек башкарма хакимияте органының норматив хокукый акты белән рөхсәт ителгән урыннарда ирекле йөртү өчен алып барырга була. Этләрне урамда йөртү өчен мәйданчыклар булмаганда, буш урыннарда, әлеге кагыйдәләрне үтәп, аз кеше урыннарында йөрергә рөхсәт ителә; урамда һәм автомагистральләр янында эт хужасы автомобиль юлының йөрү өлеше кисешкән урында, балалар мәйданчыкларында, стадионнарда, мәктәпкәчә, мәктәп һәм фатир территорияләрендә, күршеләрендә медицина күрсәтмәләре булмаганда һәм аларның язма ризалыгы булганда, рөхсәт ителә.; хайванның хужасы яки аның вәкаләтле затыннан башка читкә чыгуы мөмкин булмаганда, хайванның милек хокукында яки башка хокукта булган жир участогы территориясендә этне ирекле тоту рөхсәт ителә; гомуми файдаланудагы йортларда этне ирекле тоту, шулай ук аны төнлә саклау хезмәте күрсәтү өчен бары тик килешкәндә генә чыгару рөхсәт ителә.;

3.6. Жәмәгать транспортында хайваннарны ташу тиешле транспорт чараларынан иминлекне тәмин итә торган һәм пассажирларны борчуга сала торган чараларны үтәгәндә билгеләнгән кагыйдәләрне үтәп башкарыла.

3.7. Ветеринария һәм санитария-эпидемиология таләпләрен үтәп, әлеге максатлар өчен махсус жиһазландырылган урыннарда терлекләр сату рөхсәт ителә.

4. Әлеге кагыйдәләрне бозган өчен җаваплылык

Әлеге кагыйдәләрне бозуда гаепле физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы. Гражданның сәламәтлегенә китерелгән зыян яисә хайваннар мөлкәтенә китерелгән зыян законда билгеләнгән тәртиптә каплана.

Әлеге Кагыйдәләрдә каралмаган хайваннарны тоту буенча бүтән таләпләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары белән жайга салына.